

Verksamhetsberättelse för Transparency International Sverige 2009

Inledning

Transparency International Sverige (TIS), som bildades 23 augusti 2004, är en svensk självständig obunden, icke-kommersiell ideell förening. TIS målsättning är ett Sverige fritt från korruption. Korruption är, enligt TIS definition, att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans räkning.

TIS skall:

- arbeta förebyggande samt genom opinionsbildning och information öka medvetenheten i Sverige om korruptionen och dess skadeverkningar,
- driva på genomförandet av reformer och systemförändringar som ökar öppenhet och insyn, som förstärker och slår vakt om integritet och civilkurage och som i övrigt motverkar och bekämpar korruption,
- sprida kunskap om åtgärder mot korruption och ta initiativ till samarbete för korruptionsbekämpning, samt
- verka för öppenhet och insyn, ansvarstagande och civilkurage och därigenom motverka uppkomsten av kulturer och miljöer där missbruk av ställning kan få grogrund.

TIS samarbetar med myndigheter, organisationer och privata företag. TIS' roll är inte att granska enskilda fall av korruption eller exponera individer.

Transparency International (TI) är en internationell, ideell organisation med syfte att motverka korruption med säte i Berlin. TIS ingår i TI:s världsomspännande nätverk av organisationer, som tillsammans verkar för en värld fri från korruption.

TIS är registrerad som ideell förening och har organisationsnummer 802420-1363.

Styrelsen

Styrelsen valdes vid föreningens stämma 20 april 2009 och har bestått av:

- Sven Hirdman, ordförande
Ambassadör
- Hans De Geer
Professor, Idé&Norm AB, Stockholm School of Economics, Riga
- Hans Eisler
Civilekonom, managementkonsult
- Anna Ekström
Ordförande Saco
- Birgitta Johansson, styrelsens sekreterare
Jur. kand., tidigare avdelningschef Sida
- Sussi Kvart
Jur. kand., managementkonsult och styrelseproffs
- Carin Norberg, vice ordförande
Direktör, Nordiska Afrikainstitutet
- Claes Sandgren
Professor i juridik vid Stockholms Universitet

- Anders Wiger
Revisor och partner på Ernst & Young
- Stellan Ottosson, suppleant
Ambassadör
- Göran Steen, kassaförvaltare, suppleant
Konsult, tidigare revisionsdirektör RRV
- Åsa Söderström Jerring, suppleant
Bygg-Etiska rådet, Civilekonom

Revisorer

Thomas Kjerf och Bo Dahlström har varit TIS' revisorer medan Birgitta Berggren och Björn Mothander varit revisorssuppleanter.

Kansli och anställda

TIS kansli ligger i TCO:s lokaler på Linnégatan 14 i Stockholm. Organisationssekreterare har varit Kristina Simion anställd på viss tid, deltid. Birgitta Johansson slutade som kanslichef den 1 maj.

Föreningens bokföring har skötts av bokföringskonsulten Barrviken AB. Övrigt arbete har utförts som icke-arvoderat frivilligarbete av styrelsens ordförande och medlemmar.

Medlemmar

Under 2008 har TIS haft ett 70-tal privatpersoner som medlemmar. Medlemsavgiften för privatpersoner har varit 250 kr. Ett vikblad och ett nyhetsbrev har framtagits och använts för medlemsvärvning.

Följande juridiska personer har under 2009 varit medlemmar i TIS: Skanska AB, Banco Fonder AB, East Capital, Tethys Oil och Vattenfall AB som är *Principal Corporate Members*, samt KPA Pension AB som är *Corporate member*. Årsavgifterna för juridiska personer har under 2009 varit för *Corporate member* valfritt belopp inom intervallet 6 000 - 25 000 kr, för *Principal Corporate Member* valfritt belopp inom intervallet 25 000-100 000, samt för *Founding Member* minst 100 000 kr.

Mötesverksamheten

TIS ordinarie föreningsstämma ägde rum den 20 april.

Protokollförda styrelsemöten, åtta stycken, har hållits 10 februari, 10 mars, 26 mars, 5 maj, 9 juni, 3 september, 27 oktober, och 15 december 2009.

Föreningens utåtriktade verksamhet

Svar på det brev som TIS skickat till justitiedepartementet med begäran om utlämning av handlingar i ärenden om utnämning av domare inkom till TIS i januari.

I mars skickades ett PM över problemområden för TI-Sverige, som kan utgöra grund för samarbete mellan TIS, forskarvärlden och andra intressenter, till ett flertal högskoleinstitutioner .

Birgitta Johansson, Anders Alexanderson och Hans De Geer deltog i ett möte med Sidas Östersjöenhet för att utvärdera det avslutade samarbetsprojektet med Baltikum.

Göran Steen deltog i en konferens anordnad av NATO och TI-UK i Monterrey, Kalifornien. Konferensen handlade om korruption kring upphandling i försvarssektorn. TI-UK stod för våra kostnader för deltagande i konferensen.

Den 20 april hölls, i anslutning till TIS föreningsstämma, ett seminarium om *Korruptionsbeteenden i Sverige och utomlands*. FN:s Under-Secretary-General for Internal Oversight Services, Inga-Britt Ahlenius, höll ett anförande om korruptionsbeteenden i Sverige och utomlands. Anförandet avslutades

med kommentarer av överåklagaren Christer van der Kwast, chef för Riksenheten mot korruption. Moderator var TIS styrelseordförande Sven Hirdman. TV-programmet Uppdrag Granskning filmade under anförandet och gjorde intervjuer.

I anslutning till stämman delades "Årets visselpipa" ut för tredje gången. Priset gick till brottaren Ara Abrahamian för hans bidrag till att få till stånd ett mer transparent regelsystem i internationell brottnig. I april utgav TIS ett pressmeddelande för att uppmärksamma att Ara Abrahamian tilldelats priset för årets visselpipa.

Den 19 maj talade Sven Hirdman om korruption på ett seminarium för Svenska försvarsindustriföreningen.

I maj skickade TIS ut en enkät med aktuella frågor rörande transparens och korruption till svenska partier och EU kandidater, som ställde upp i valet till EU-parlamentet den 7e juni. I maj fick TIS svar av kandidater från Junilistan, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Blankledamöterna och Vänsterpartiet.

Den 3 juni utgav TIS ett pressmeddelande på grundval av TI:s Global Corruption Barometer (GCB). 2009 års GCB omfattar 68 länder världen över. Sverige ingick inte i undersökningen.

Den 9 juli utgav TIS ett pressmeddelande på grundval av Transparency Internationals, granskning 2009 av hur OECD-länderna genomför OECD-konventionen mot bestickning av utländska offentliga tjänstemän. 36 länder, däribland Sverige har granskats.

Under sommaren lanserade TIS en uppdaterad hemsida samt en Facebook-sida. Hemsidan och Facebook-sidan skall fungera som informationsförmedlare av TIS' material, TIS' verksamhet samt TIS' bevakning av nyheter från bl.a. TI sekretariatet i Berlin.

Den 3 september besöktes TIS' styrelsemöte av ordföranden i Utredningen om mutor (Ju 2009:05) Bo Svensson, som berättade om utredningens arbete för en tydligare mutbrottslagstiftning och en etisk kod för näringslivet.

Den 10 september anordnades ett seminarium på temat *Fight against corruption for Global Development – using the UN Convention against Corruption as a tool for change*. Utrikesdepartementet inbjöd tillsammans med Sida, Justitiedepartementet, Institutet Mot Mutor och Transparency International Sverige till seminariet som ägde rum i Rosenbads konferenscenter. I fokus stod FN:s konvention mot korruption (UNCAC), som är den första globala konventionen mot internationell korruption. Rosenbads konferenscenter fylldes till bredden av åhörare från både myndigheter, organisationer och näringsliv.

Den 1 oktober utgav TIS ett pressmeddelande på grundval av TI:s Global Corruption Report 2009, som i år handlade om korruption inom den privata sektorn.

Den 22-24 oktober deltog Transparency International's styrelseordförande Huguette Labelle i European Development Days på Älvsjömässan. I sitt inledningsanförande om medborgarskap och utveckling vid konferensens öppnande betonade Huguette Labelle betydelsen av aktiva samhällsmedborgare för god samhällsstyrning och därmed också för positiv social och ekonomisk utveckling. Huguette Labelle hade även enskilda möten med Biståndsminister Gunilla Carlsson, Handelsminister Ewa Björling och Sida-chefen Anders Nordström. I dessa deltog också Birgitta Johansson från TI-Sveriges styrelse.

I oktober besökte Birgitta Johansson och Gunilla Hesselmark EKN för diskussion om frågorna i TI-Berlins frågeformulär om exportkreditmyndigheters antikorrupsionsarbete.

Den 27 oktober besöktes TIS, styrelsemöte av Överåklagare Gunnar Stetler och Chefsåklagare Alf Johansson från Riksenheten mot korruption.

Den 28 oktober anordnade TIS ett studiebesök hos Riksenheten mot korruption för juridikstuderande som är medlemmar i studentorganisationen European Law Students' Association (ELSA). Deltagarna fick lyssna på ett föredrag av chefsåklagare, Alf Johansson, som berättade om den särskilda enhet som Riksenheten mot korruption utgör samt hur man där arbetar med korruptionsrelaterade ärenden.

TIS har under året reviderat sitt positionspapper om partifinansiering och vid ett besök hos statssekreterare Magnus Graner den 6 november överlämnade TIS' styrelseordförande Sven Hirdman och Claes Sandgren, styrelseledamot, positionsappret samt en skrivelse till justitieminister Beatrice Ask med begäran att Regeringen skall ta initiativ till en lag, som föreskriver hur finansiella bidrag till politiska partier och valkandidater skall redovisas offentligt.

Den 9 november höll f.d. överåklagaren och chefen för Riksenheten mot korruption Christer van der Kwast ett anförande om *Korruption inom den privata sektorn för TIS och European Law Students' Association (ELSA:s) medlemmar*.

Den 17 november anordnade TIS ett seminarium med deltagande av Jermyn Brooks från TI-Berlins Business Advisory Board. Brooks talade under temat *Lessons for the real economy of the economic crises- renewed focus on ethics?* - och kommenterade även 2009 års Corruption Perceptions Index.

Den 17 november utgav TIS ett pressmeddelande på grundval av TI:s Corruption Perceptions Index (CPI).

Den 19 november höll Robert Engstedt (Forensic Services) och Pernilla Odqvist (Advisory Services) från PricewaterhouseCoopers ett anförande med titeln: *Förtroendet för finansmarknaden - Hur vanligt är insiderbrott? för TIS och European Law Students' Association (ELSA:s) medlemmar*.

Den 25 november besökte TIS och ELSA East Capital. Studentorganisationen ELSA togs emot av East Capitals Head of Legal Affairs Magnus Lekander som berättade om East Capitals anti-korruptionspolicy och deras nolltolerans när det gäller korruption.

Den 27 november fick TIS besök utav Ina Rama, Riksåklagare i Albanien. Ina Rama togs emot av TIS ordförande Sven Hirdman för att diskutera arbetet mot korruption i Sverige och Albanien.

Den 4 december deltog representanter från TIS i en workshop arrangerad av Utrikesdepartementet på temat *Hur skulle du använda 50 miljoner för att stödja kampen mot korruption och fattigdom i Afrika?*

Den 9 december höll Anna Massarsch, folkrättsjurist och analytiker, ett anförande om *CSR och kampen mot korruption för TIS och European Law Students' Association (ELSA:s) medlemmar*.

Den 8 december presenterade Sussi Kvarn TI och TIS vid SNS måndagsklubb.

Övrig verksamhet och möten

Förutom löpande verksamhet, som deltagande i möten och seminarier arrangerade av andra, svar på frågor, presskontakter mm kan följande nämnas.

Ordföranden har tagit ett stort antal kontakter inom både offentlig och privat sektor för att söka ytterligare bidrag till verksamhetsbudgeten. Möten och kontakter med nuvarande företagsmedlemmar har ägt rum och tagits.

TIS har haft kontinuerlig kontakt med TI-Berlin i olika uppkommande frågor. TI:s kontakter med och önskemål om medverkan av Chapters i olika frågor ökar.

Transparency International har stött en on-line petition, som kräver kraftfullare åtgärder mot korruption inom EU.

Svenska TI och Amnesty International Sverige skrev under UNCAC Coalitions' Statement för en effektiv översynsmekanism av United Nations Convention Against Corruption.

Birgitta Johansson representerade TIS vid Transparency International's regionala möte för Europa och Centralasien i Ohrid, Makedonien i juni.

Claes Sandgren och Birgitta Johansson representerade TIS vid Transparency International's Annual Members Meeting i Berlin i oktober.

TI genomför årligen en uppföljning av hur medlemsstaterna genomför OECD-konventionen mot bestickning av utländska offentliga tjänstemän. TIS håller i granskningen av hur Sverige genomför konventionen. Thorsten Cars genomförde uppföljningen 2009.

En fortsättning på föregående års samarbetsprojekt med Baltikum har förberetts under hösten och styrelsen har tagit fram en ny ansökan som skall skickas in till Sida. Det nya samarbetsprojektet har planerats ske i samarbete med Lettland och med fokus på korruption inom offentlig upphandling.

TIS har tagit fram ett informationsmaterial "Några begrepp och företeelser avseende korruption och transparens". Materialet behandlar vanliga begrepp inom korruptionsområdet och finns tillgängligt på TIS hemsida.

Kansliet har under hösten startat en arbetsgrupp för de medlemmar som vill engagera sig i TIS verksamhet.

Föreningens ekonomi

TIS intäkter för 2009 uppgår till 154 250 kr och kostnader till 355 840 kr. Resultatet efter finansiella poster uppgår till -187 409 kr. Detta belopp föreslås balanseras i ny räkning för 2010 vilket ger en ingående balans av eget kapital på 94 369 kr.

Slutord

TIS verksamhet under 2009 har, enligt styrelsens bedömning, hållit hög kvalitet. Styrelsen avser att under 2010 fortsätta stärka arbetet mot korruption och öka transparensen i samhällslivet. Viktiga frågor förblir att inför riksdagsvalet i september verka för större öppenhet beträffande partifinansiering samt att bevaka och följa upp antikorrupsionsutredningens arbete. Styrelsen vill också fortsätta samarbetet med systerorganisationerna i Lettland och Litauen samt utveckla föreningens policy och ståndpunkter i olika frågor. För att TIS i detta syfte skall bli en kraftfull svensk aktör behöver föreningens organisation och verksamhet fortsatt utvecklas. Det ställer bl.a. krav på en stabilare och mer långsiktig finansiering.

Styrelsen vill tacka medlemmar och andra som vi under 2009 haft kontakt med för visat intresse, samarbete och stöd. Ett särskilt stort tack går till de företagsmedlemmar som under året bidragit till TIS finansiering samt till Ernst & Young som så generöst ställt lokaler för möten och seminarier till förfogande.

Stockholm den 9 mars 2010

Sven Hirdman
Styrelseordförande

Hans De Geer

Hans Eisler

Anna Ekström

Birgitta Johansson

Sussi Kvart

Carin Norberg

Claes Sandgren

Anders Wiger

Stellan Ottosson

Åsa Söderström Jerring

Göran Steen